

Vec: vyjadrenie k Uzneseniu OZ č. 83/2021 zo dňa 15.12.2021

Uznesením Obecného zastupiteľstva obce Zavar č. 83/2021 zo dňa 15.12.2021 OZ: a) schvaľuje rozpočet obce Zavar na rok 2022 vrátane programov a podprogramov nasledovne: príjmy spolu 3 204 982,-, z toho bežné 3 190 372,-, kapitálové 600,-, finančné 14 010,-, výdavky spolu 2 492 076,-, z toho bežné 2 002 908,-, kapitálové 405 822,-, finančné 83 346,-, hospodárenie obce 712 906,-.

Toto uznesenie bolo prijaté počtom poslancov: za: 6, proti: 1, zdržal sa: 1 (8 prítomných z celkového počtu 9 poslancov).

Obdobné s totožným členením bez jednotlivých podrobností pod písmenom b) OZ (počtom hlasov: 6 -0 -2) zobralo na vedomie návrh rozpočtu obce Zavar na roky 2023 a 2024.

V podnete starosta namietal nezákonnosť uznesenia s tým, že takto schválený rozpočet nebol schválený zákonným postupom. K zverejnenému návrhu neboli žiadne pripomienky, na základe ktorých by mal byť návrh rozpočtu upravený. K návrhu rozpočtu sa nevyjadrovala hlavná kontrolórka obce, ktorá má povinnosť predložiť k tomu svoje stanovisko. Poslanci neschválili zverejnený návrh rozpočtu, ale len súpis príjmov a výdavkov, bez žiadneho priloženého materiálu s konkretizáciou jednotlivých položiek. Takto schválený rozpočet nie je podľa starostu platný.

Uznesenie OZ obce Zavar č. 83/2021 zo dňa 15.12.2021 starosta obce nepodpísal a teda jeho výkon pozastavil s poukazom na § 13, ods. 6, zákona č. 369/1990 Zb..

Pozastavenie výkonu daného uznesenia starostom obce bolo správne, dôvodné a potrebné a to pre jeho nezákonnosť.

Schválenie rozpočtu obce nebolo v navrhovanom programe rokovania OZ obce Zavar na deň 15.12.2021. Rozpočet obce sa na danom zasadnutí podľa starostu obce ani nemal prerokovávať, nakoľko sa ho starosta obce nemohol zo zdravotných dôvodov zúčastniť. Zasadnutie OZ na deň 15.12.2021 však riadne zvolal. Pôvodný program poslanci neschválili, priamo na zasadnutí predložili nový program zasadnutia s doplneným programom vrátane návrhu rozpočtu, ktorý program si OZ schválilo. Rokovanie viedol zástupca starosta. Takýto postup umožňuje § 12, ods. 5, zákona č. 369/1990 Zb. Nedostatkom je však tá skutočnosť, že o tak zásadnej veci ako je rozpočet obce nemožno rokovať bez toho, aby návrh schvaľovania rozpočtu obce nebol vopred stanovený v pozvánke s dôrazom na dodržanie § 12, ods. 4, zákona č. 369/1990 Zb. o zverejnení aspoň 3 dni pred rokaním OZ.

Schválený nový návrh rozpočtu obsahoval len súpis príjmov a výdavkov bez akejkoľvek špecifikácie, príloh a vysvetliviek. Z tohto dôvodu je nezrozumiteľný a nevykonateľný. Len týmto spôsobom členený rozpočet obce nezodpovedá ust. § 10, zákona č. 584/2004 Z. z. a je v rozpore s ním. Takýto rozpočet obce sa neriadi ani pravidlami stanovenými v § 4 o postavení a obsahu rozpočtu obce, § 5 o príjmoch rozpočtu obce a § 7 o výdavkoch rozpočtu obce zákona č. 583/2004 Z. z. Daný rozpočet nezodpovedá ani § 7, ods. 6 označeného zákona, podľa ktorého v rozpočte obce na príslušný rozpočtový rok sa prostriedky podľa ods. 2 a 4 rozpočtujú na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia prostriedkov.

K tomuto schválenému návrhu rozpočtu nebolo vypracované ani odborné stanovisko hlavnej kontrolórky obce a teda nemohlo byť ani prerokované na zasadnutí OZ, ktorého absencia

stanoviska je neprijateľná s poukazom na § 18f, ods. 1, písm. c zákona č. 369/1990 Zb. Tieto skutočnosti skonštatovala aj HK obce.

Uvedené uznesenie č. 83/2021 je teda min. v rozpore s ust. § 12, ods. 4, § 18f, ods. 1, písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. ako aj v rozpore s § 4, § 5, § 7, § 10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Z uvedeného dôvodu by nemalo byť poslancami OZ potvrdené, pričom pre jeho pozastavenie starostom obce nie je potreba podania protestu prokurátora proti namietanému uzneseniu č. 83/2021 a postačí na túto skutočnosť poslancov obce Zavar upozorniť touto formou.

Vec: vyjadrenie k Uzneseniu č. 84/2021 zo dňa 15.12.2021, Uzneseniu č. 85/2021 zo dňa 15.12.2021 a Uzneseniu č. 86/2021 zo dňa 15.12.2021

Uznesením Obecného zastupiteľstva obce Zavar č. 84/2021 zo dňa 15.12.2021 OZ určuje starostovi obce:

- a) Vypracovať plán investičných akcií pre každý rozpočtový rok v termíne najneskôr do konca februára, plán podlieha schváleniu v OZ.
- b) Vypracovať predpokladané finančné výdavky pre každý schválený investičný projekt
- c) Finančné prostriedky na každý investičný projekt podliehajú schváleniu v OZ a budú uvoľnené rozpočtovým opatrením

Uznesením Obecného zastupiteľstva obce Zavar č. 85/2021 zo dňa 15.12.2021 OZ určuje starostovi obce:

- a) Vypracovať plán kultúrnych akcií pre každý rozpočtový rok v termíne najneskôr do konca februára, plán podlieha schváleniu v OZ.
- b) Vypracovať predpokladané finančné výdavky pre každú schválenú kultúrnu akciu
- c) Finančné prostriedky na každú kultúrnu akciu podliehajú schváleniu v OZ a budú uvoľnené rozpočtovým opatrením.

Uznesením Obecného zastupiteľstva obce Zavar č. 86/2021 zo dňa 15.12.2021 určuje starostovi obce povinnosť predložiť na schválenie OZ každé rozpočtové opatrenie.

Tieto uznesenia boli prijaté počtom poslancov: za: 6, proti: 2, zdržal sa: 0 (8 prítomných z celkového počtu 9 poslancov).

V podnete starosta ku všetkým 3 uzneseniam namietal, že takéto uznesenia nemôžu byť platné, nakoľko OZ je orgán z právneho hľadiska na rovnakej úrovni ako starosta obce, čiže nie je nadradený orgán. OZ nemôže žiadnym spôsobom starostovi obce určovať povinnosti či úkolovať ho. K uzneseniu č. 86/2021 starosta obce dodal, že uvedená formulácia je z hľadiska zákona irelevantná, nakoľko zákon jasne určuje povinnosť starostu obce predkladať OZ návrhy rozpočtových opatrení a zmien rozpočtu. Starosta ako výkonný orgán obce má oprávnenie predkladať návrhy rozpočtu, návrhy zmien rozpočtu a návrhy rozpočtových opatrení.

S týmto názorom starostu obce sa možno stotožniť.

Uznesenia OZ obce Zavar č. 84, 85 a 86/2021 zo dňa 15.12.2021 starosta obce nepodpísal a teda ich výkon pozastavil s poukazom na § 13, ods. 6 zákona č. 369/1990 Zb.

Pozastavenie výkonu daných uznesení starostom obce bolo správne a dôvodné, a to pre ich nezákonnosť. V zmysle § 10, ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. orgánmi obce sú obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Tieto orgány sú rovnocenné, v praxi vystupujú bez uplatňovania princípu nadriadenosti či podriadenosti a svoje postavenie, právomoci, kompetencie, povinnosti a úlohy majú stanovené zákonom. Jednotlivé kompetencie a poslanie starostu obce určuje ust. § 13 zákona č. 369/1990 Zb. a obecného zastupiteľstva ust. § 11 označeného zákona. Tieto zákonom definované a stanovené právomoci je potrebné dôsledne rozlišovať a v samotnej realizácii aj dodržiavať. Jednoznačne poslancom OZ neprináleží ukladať rôzne povinnosti starostovi obce. Starosta ako predstaviteľ a výkonný orgán obce musí dodržiavať povinnosti uložené mu samotným zákonom (platnou právnou úpravou) a to bez zásahov OZ, pričom za svoje konanie starosta nesie i sám patričnú zodpovednosť.

Kompetencia starostu obce je v zákona vymedzená negatívne. Starosta rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom vyhradené OZ. Zverenie kompetencie OZ štatútom obce musí rešpektovať výhradnú kompetenciu starostu obce. OZ si nesmie v podzákonnom akte uzurpovať (atrahovať) právomoc zákonom vyhradenú starostom obce. Žiadna právomoc nemôže byť súčasne zverená aj OZ, aj starostovi obce. Podľa komentárov k zákonu o obecnom zriadení sa v aplikačnej praxi možno často stretnúť s problematickými situáciami, napr. aj keď OZ ukladá povinnosti starostovi obce, a to napriek ich diferzifikovanej kompetencii a rovnocennému postaveniu, čo je i prípad správania sa orgánov obce Zavar (nesprávneho konania poslancov OZ).

Dôležité je i vymedzenie vzťahov OZ a starostu. OZ a starosta obce sú rovnocenné orgány. V štruktúre obecnej samosprávy sú oba orgány obce postavené na rovnakú úroveň. Výrazom rovnocenného postavenia orgánov obce je nemožnosť vzájomného ukladania povinností. OZ a starosta obce sú aj navzájom nepodriadené orgány. Ich vzájomné vzťahy nie sú vzťahmi organizačnej nadriadenosti a podriadenosti (vzťahmi subordinácie). Nejde o vzťahy vertikálne, ale o vzťahy horizontálne. OZ a starosta sú orgány s vlastnou kompetenciou. Ich kompetencia nie je v zásade daná alternatívne. V každom jednotlivom prípade možno určiť, ktorý orgán obce je vecne príslušný vo veci konať a rozhodnúť a následne niesť i zodpovednosť. Vzťah OZ a starostu obce je založený na princípe koordinácie. Ak má byť obecná správa vykonávaná v záujme miestneho obyvateľstva, musia byť vzťahy orgánov obce založené na vzájomnej spolupráci. Nemôže sa zakladať na boji orgánov obce o moc a získanie prevahy pri správe obecných záležitostí.

Uvedené uznesenia č. 84 až 86/2021 sú teda v rozpore s § 10, ods. 1, § 11, ods. 4 a § 13, ods. 1, ods. 4, ods. 5 zákona č.369/1990 Zb. Z uvedeného dôvodu by nemali byť poslancami OZ potvrdené, pričom pre ich pozastavenie starostom obce nie je potreba podania samostatných protestov prokurátora proti namietaným uzneseniam a postačí na túto skutočnosť poslancov upozorniť touto formou.

JUDr. Jozef Kleimann

prokurátor